

2. Жалій Т.В. Юридичне закріплення принципу рівності прав чоловіків і жінок в національному законодавстві України / Т.В. Жалій // Порівняльно-аналітичне право. – № 3-1. – 2013. – С. 94-96.

3. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

4. Ляшенко Н.О., Гузьман О.А. Соціологічні аспекти дослідження гендерного паритету в органах внутрішніх справ / Ляшенко Н.О., Гузьман О.А. // Вісник Харківського Національного університету внутрішніх справ. – 2010. – №48. – 2010. – С. 318-325.

5. Про Національну поліцію України: Закон України від 02 липня 2015 року № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – Ст. 379.

ПРАВА ЖІНОК-ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ТА ПОЛІТИКА ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ: ДОСВІД ІНШИХ КРАЇН У ВІТЧИЗНЯНОМУ КОНТЕКСТІ

А.С. Політова, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та судових експертиз Донецького юридичного інституту МВС України,
кандидат юридичних наук

Формування гендерної культури у суспільстві, дотримання основ гендерної рівності, запобігання гендерній дискримінації в різних її формах – це складні завдання, які щільно пов'язані із перебігом процесів демократизації, дотриманням прав і свобод людини у правовій державі. Європейський вибір України спонукає до осмислення та впровадження міжнародного досвіду, формування та реалізації державної гендерної політики. Тому дотримання гендерної рівності набуває особливого значення, особливої уваги серед інших питань заслуговує вивчення стану дотримання прав жінок у поліції.

1. За даними міжнародних організацій, у зарубіжних країнах жінки складають до 15% співробітників правоохоронних органів. Більшість жінок-поліцейських виконують паперову роботу та не обіймають керівних посад.

Що ж стосується України, то до 1999 року кількість жінок в правоохоронних органах було обмежена, наприклад, так звана «жіноча» квота до вступу до навчальних закладів МВС складала 5-10%. Станом на 1 квітня 2016 року, загальна кількість жінок в апараті та підрозділах МВС України становить 27626 осіб, тоді як чоловіків поліцейських – 105266, – тобто жінок в поліції 20,7% [3].

2. Н. В. Максименко відзначає, що на думку європейських поліцейських, служба жінки в поліції результативна. Жінки більш комунікабельні при врегулюванні сімейних конфліктів, робота жінок-

поліцейських незамінна при роботі з жертвами насильницьких дій, з підлітками-правопорушниками. Жінки набагато краще складають іспити й засвоюють матеріал у ході навчання. Поліцейських-жінок не залучають до проведення окремих спецоперацій (з агресивними демонстрантами, при звільненні заручників, роботи у спецпідрозділах), але в основному при підготовці жінки-поліцейські та чоловіки проходять однаковий курс навчання і до оцінки їх знань, навичок та якостей використовуються однакові критерії [1, с.2].

3. У США та країнах Західної Європи, дослідження наявних проблем жінок-правоохоронців були ініційовані на початку 1980-х років тенденціями гендерної рівності у сфері працевлаштування та кадрового менеджменту. Від самого початку вони були спрямовані на збільшення кількості жінок у підрозділах поліції, розробку моделей відбору жінок на різні посади, а також на подолання проблем, пов'язаних із адаптацією жінок до субкультури виключно чоловічого поліцейського колективу.

4. Аналізуючи проблему залучення жінок на службу в поліції зарубіжних країн, дослідники виділяє наступні закономірності: 1) залучення на службу в поліцію жінок у більшості країн, як правило, розпочиналося з призначення їх на посади наглядачок; 2) первісно задача співробітниць полягала у боротьбі зі злочинністю неповнолітніх та жінок; 3) у зв'язку зі зростанням злочинності серед жінок і неповнолітніх, виникла необхідність у збільшенні числа кваліфікованого жіночого персоналу й у розширенні кола його повноважень (при цьому жінки-поліцейські поступово домоглися зрівняння оплати праці і можливостей просування по службі, ставши учасниками усього спектру поліцейської роботи нарівні з чоловіками); 4) внаслідок радикальної зміни ставлення до використання жіночого персоналу в поліцейській роботі відбувся прогрес кадрової системи поліцейської організації, тобто перехід до більш досконалих та ефективних форм, цілей, структури і методів на базі постійного пошуку, розробки та реалізації кадрових нововведень [4].

Що ж стосується України, то виділяють такі проблемні питання в діяльності жінок-поліцейських:

- проблеми, що виникають через необхідність поєднання служби із домашніми обов'язками;
- протиріччя між інтересами державної служби та репродуктивною функцією жінок;
- дискусійність позитивного впливу психофізіологічних особливостей жінок на якість виконання ними професійних обов'язків (зокрема: більш високий рівень емоційності, самокритичності та

комунікабельності; розвиненість інтуїції, емпатії; більш високий рівень виконавчої дисципліни; більша схильність до робочих стресів; менша залежність від шкідливих звичок (алкоголь, куріння); менша фізична сила; більш низький рівень агресивності);

- розрив, що існує між декларацією рівних можливостей та реальним рівнем дискримінації жінок;

- наявність проблеми сексуальних домагань на робочому місці;

- проблема адаптації до умов роботи у чоловічому середовищі;

- проблемні питання у сфері соціальної та правової захищеності жінок [3].

Отже, рівноправна участь жінок у поліції має важливе значення для розбудови й підтримки демократії, боротьби зі злочинністю. Разом з тим, повинні бути вдосконалені політико-правові й соціальні аспекти механізму забезпечення реальної рівності жінки й чоловіка. Ми сподіваємося, що врахування зазначених проблем стане в нагоді при реалізації державної політики в сфері забезпечення гендерної рівності.

Список використаних джерел

1. Максименко Н. В. Адміністративно-правове регулювання службової діяльності жінок у міліції: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Н. В. Максименко ; Держ. НДІ М-ва внутр. справ України. – К., 2010. – 20 с.

2. Права жінок правоохоронців та політика гендерної рівності: досвід інших країн у вітчизняному контексті / Українська Гельсінська спілка з прав людини, 2009: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://helsinki.org.ua/articles/prava-zhinok-pravoohorontsiv-ta-polityka-hendernoji-rivnosti-dosvid-inshyh-krajin-u-vitchyznyanomu-konteksti/>

3. Сverdlova O. Жінки в поліції / О. Сverdlova : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://noborders.org.ua/zhinki-v-politsiyi/>

4. Ярошук С.С. Права жінок-правоохоронців та політика гендерної рівності: зарубіжний досвід у вітчизняному контексті / С. С. Ярошук // Стан та перспективи розвитку правової культури в Україні: матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції за юридичними напрямами : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=1091

Секція: «ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ПОДОЛАННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ ПРИ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ З ГРОМАДОЮ»

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ОСОБАМИ, ЗВІЛЬНЕНИМИ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ